

Universitätsbibliothek Paderborn

M. Fabii Quintiliani Institutionum Oratoriarum Libri Duodecim

Summa diligentia ad fidem vetustissimorum codicum recogniti ac restituti

M. Fab. Quintiliani Declamationes Undeviginti. M. Fabii Avi Et Calpurnii
Flacci Declamationes. Auctoris Incerti Dialogus De causis corruptae
Eloquentiae - Cvm Variorum Notis

Quintilianus, Marcus Fabius

Lugd. Batav. ; Roterodami, 1665

CCLXXVIII. Expositor petens cum forti X. millia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12889

CCLXXVIII.

Expositor petens cum forti x. millia.

VIRI FORTIS PATER DECEM MILLIA ACCIPIAT.
Is qui videbatur filium habere, decem millia, cum ille fortiter fecisset, accepit: postea juvenem pater naturalis agnoscit: solutis alimentis recepit: petit decem millia.

DECLAMATIO.

Decem millia à me petis? quo jure? qua causa? credidisti, an depositisti? an ex alicuius rei venditione, pretium ad te pertinet? Nihil horum: nullus inter nos contractus fuit: nisi quod mihi nuper aliquid debuisti. Legem affers, qua patri viri fortis, decem millia dari oportet: cuius quidem summæ si non præstetur fides, petitio (ut opinor) à republica est. Nam ut jam constet, uter accipere debuerit, illud tamen respondeas mihi velim, quis dare debuerit: si patri debetur, debet respublica. Viderimus an ego à civitate recte acceperim. Tu non potes accipere, nisi à civitate. At ego accepi id quod tibi debebatur. Puta me in præsentia confiteri: repetet fortasse qui dedit. Interim tibi non aliud debuit, quam qui mihi dedit. Sed volo nunc agere etiam reipub. causam: & sic respondere tibi, tanquam istud à magistratibus petas. Non est tempus hoc actionis istius: quando enim filius tuus fortiter fecit? multum jam transisse tempus ante hanc actionem confiteberis. Interrogabo ubi fueris: etiamsi te peregrinatio detinuit, etiamsi absentia in causa fuit, quo minus acciperes, dicam tamen pleraque jura tempore circumscribi. Si vero & in civitate fuisti, & præsens eras cum honoraretur filius, ut nunc res est, tuus: interrogo, cur non petieris? nam ut non acceperis, sufficit hoc, quod non petisti. Non eras illo tempore pater, quia nesciebas te esse. Non debebatur igitur tibi eo tempore quo respublica debuit. Illud quoque interrogo, quomodo factum sit, ut ego acci-

I Nam ut non acceperis, sufficit.] Lego, acciperes. Gronovius.

acciperem. Pater viri fortis eram : quorum utrumque breviter ostendere judici necessarium est, & me tum patrem fuisse : cum decem millia debebantur patri viri fortis : & te non fuisse : ideoque te non accepisse. Patres enim non tantum natura & illo initio continentur : satis est plerunque ad hoc jus videri. Non dubium est, quin si intestatus deceperet, antequam tu agnosceres, aditus ille hereditatem, quasi filius, fuerit? num dubium est, quin si honores peterem, profuturus mihi tanquam filius fuerit? num dubium est, quin si (quod longe ab ejus animo & moribus abest) pulsasset patrem, non injuriarum tantum lege teneretur? si occidisset, non cædis tantum lege poenas daret? Quod si haec omnia in confessu sunt: ne Magistratus quidem erraverunt eo tempore; quo decem millia dederrunt mihi. Si intestatus tu deceperes: ad alios quoslibet tua pertineret hereditas. Vis scire quam pater non fueris? recipere illum, nisi solutis alimentis non potuisti. Lex tibi dicit, Alienus est: & tibi, ut pater esse incipias, emendus. Jam illa profecto citra interrogationem sunt: cuius tulerit nomen: in cuius censum delatus sit. Nimium diu de re judicata. Reliquum est intueamur, uter nostrum hac pecunia dignior esse videatur. Et ut breviter dicam, tu exposuisti, ego sustuli. Scio te coepturnum altius, ut dicas, genui. Hoc est, quare tibi debeamus irasci: quantum ad te pertinet, non habet res publica virum fortem: aut illum feræ laceraverunt, aut aves diripuerunt, aut aliquis (quod multo sit indignius) sustulit leno, aut lanista¹ ex meis ille beneficiis natus est. Intuendum nobis etiam illud præcipue est, quæ causa constituendæ legis hujus fuerit: aut unde ortum sit, ut non contenta civitas fuerit præmium ipsi viro forti dedisse, sed etiam patrem hujus honorandum censuerit. Ideone honoratum putamus patrem, quod genuerit? an ideo magis præmio dignum civitas existimat?

mavit,

¹ Ex meis ille beneficiis natus est.] Scri-
be, renatus. ut decl. 260. Renatus sunt no-
rumque satum quodammodo sortiti. A de-

mavit, quod educasset, quod impensas fecisset? Vis scire quam hoc verum sit? pecunia honoravit. Si quid pietatis est, quod imputare nos reipub. præter alimenta possimus, illud est, Sic educavi, talia præcepi, sic formavi mores. Non est satis hoc indignum, quod tales tibi filium feci? Sed hæc utcunque videri possint tolerabilia: illo tempore quo pugnabat filius noster (vindicabo enim mihi semper hoc nomen, neque à beneficiis meis appellatio ista discedet) qualis uterque nostrum fuit? non ego solitus, de muris pependi? non ego omnes excepti ab acie redeentes? non nuncios sollicitus captavi? at tu securus eras, tanquam id quod volueras, cum exponeres, contigisset. Age, redeuntis vulnera quis religavit? sanguinem quis abluit? ad templa quis duxit? quis gratulatus est? Sciebasne jam tum esse officium tuum, an confiteris ad te hæc non pertinuisse? Dissimules licet, & videatur alioqui hoc contra causam meam, sciebas, & illum esse apud me passus es. Hæc decem millia agnovisti: non te moverunt tituli adolescentis, non illa gloria de eximia virtute, quam ego præceperam. Hac fiducia alimenta solvisti: computas tecum, ut solus omnium mortalium & expositum receperis, & lucrum feceris.

CCLXXIX.

Dives speciosi adulter.

A DULTERUM AUT OCCIDERE, AUT ACCEPTA PECUNIA DIMITTERE LICEAT. Dives pauperem speciosi patrem, de stupro filii appellavit: ille tacuit, iterum adjecta pecunia appellavit: ille tacuit. Tertio appellatus, uxorem filio dedit. Puer dicitur cum uxore sua deprehensum, accepta pecunia dimisit: abdicatur à patre.

DECLAMATIO.

Priusquam venio ad æstimationem criminis & propriam judicii hujuscem summam: necesse habeo id dicere, quod in oculos unius cuiusque vestrum, judices, incurrit. Abdicatur puer: nolite illum æstimare ex hoc quod maritus